

การจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

**Knowledge Management the arrangement does the plan develops the
locality committee makes the plan develops the locality membersin Banrath
administrative Organization, Serngsang Distric, Nakhonratchasima Province.**

จารุณี โพธิ์ไพร (Jarunee phophai)* ดร.วิยุทธ์ จำรัสพันธ์ (Dr.Viyouth Chamruspanth) **

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ ปัญหาและอุปสรรค และ แนวทางเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดย การสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างและการสนทนากลุ่มจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รู้ จำนวน 15 คน ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่งผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์เป็นแผนที่ขาดประสิทธิภาพ แนวทางเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ คือ ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดทำคู่มือให้แก่คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกชั้นตอน

ABSTRACT

This qualitative research aims to study knowledge management, problems and limitations, guidelines for capacity building related to development planning among local development planning committee of Banrath TAO, province. Data was collected through semi-structure interviews and group discussion from 15 key informants. The research result shows that the local development planning committee were not knowledgeable about development planning which led to the inefficiency of TAO's development plan. Training programs and guidelines for development planning were proposed as appropriate measures to improve planning capacity among committee's members. In addition, performance of development planning committee should be regularly evaluated.

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

Key Words: Knowledge Management, The preparation of local development plans, Knowledge management is the preparation of local development plans

*นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และงบประมาณเป็นของตนเอง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2537)ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มีรายได้จากการเก็บภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองและจากรัฐบาลจัดสรรให้ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนในการใช้ทรัพยากรรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด ซึ่งการวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ และได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี

จากรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ โดยพิจารณาจากการนำแผนพัฒนาตำบลมาปฏิบัติ ซึ่งมีการนำโครงการในแผนพัฒนามาดำเนินการไม่ถึง ร้อยละ 50 ของโครงการทั้งหมดที่บรรจุในแผนพัฒนา และมี

แนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์อาจจะไม่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนและชุมชน และจะส่งผลให้การวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ไม่บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษา การจัดการความรู้ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา การจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของ การจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อหาแนวทางเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

2. หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ปัจเจกบุคคล คือ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัด นครราชสีมา

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1. ประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากรในการศึกษา คือ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา ดังนี้

1) กลุ่มคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และกรรมการ จำนวน 7 คน

2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ และกรรมการ จำนวน 3 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อ สัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับสภาพการจัดการความรู้ในปัจจุบันเรื่องการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา และ การสนทนากลุ่ม (Group Discussion) เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และแนวทางการเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการแสวงหาความรู้ (Knowledge Vision :KV) การถ่ายทอดความรู้ (Knowledge Sharing :KS) การนำความรู้ไปใช้

(Knowledge Assets :KA) และผลที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth Interview) เพื่อเป็นการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวม ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการ ความรู้ในปัจจุบันเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านราษฎร์ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์และแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถามทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่งในคณะกรรมการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการความรู้เรื่องการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการ ความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัด นครราชสีมา

ตอนที่ 4 แนวทางเสริมศักยภาพการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

ชุดที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Group Discussion) เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการความรู้เรื่องการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และแนวทางการเสริม ศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัด นครราชสีมา

ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มและแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 2 แนวทางเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 3 ผลการสังเกตพฤติกรรม/บรรยากาศในการสนทนากลุ่ม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ซักซ้อมและทำความเข้าใจแบบสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่มและเทคนิคต่างๆ ในการตอบคำถาม หลังจากนั้นจึงดำเนินการแบบสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจนครบจำนวนที่ต้องการ และดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน 2555

6. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต และการสนทนากลุ่มย่อย ซึ่งได้สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ระเบียบและวิธีการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงลึกผู้วิจัยเลือกใช้ข้อมูลแบบบรรยายอธิบาย และพรรณนาความ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการ

วางแผนพัฒนา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

1.1 การแสวงหาความรู้

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 2 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์

จากการศึกษาวิจัยการแสวงหาความรู้ของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ในปัจจุบันคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นส่วนใหญ่ที่เป็นบุคคลภายนอก ไม่เคยได้รับความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นอกจากข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและเอกสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ส่งให้ในห้วงเวลาการจัดทำแผน ซึ่งประกอบด้วย คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผน ระเบียบวาระการประชุม และร่างแผนพัฒนาต่างๆ และความรู้ของคณะกรรมการจัดทำแผนนั้นได้มาจากการทำตามคณะกรรมการชุดเดิมที่เคยปฏิบัติมาไม่เคยปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีในการจัดทำ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ไม่มีการจัดอบรมให้คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและไม่ได้จัดทำคู่มือหรือเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสำหรับคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีโอกาสได้รับความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ระเบียบกฎหมาย อำนาจหน้าที่ และขั้นตอนการจัดทำแผน ทั้งจากการเข้ารับการอบรมและเอกสารคู่มือต่างๆ ซึ่ง

ได้แก่ นายกองคํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริ ปลดคํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริ และ เจํานํที่บรหการงานทํวไป ซึงเป็นบุคคการสํกคคํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริ โดยจะเขํารบการอบรมในซํงที่หน่วงานตํวๆจํคให้มีการอบรมและสามารถแสวงหาความรู้ในการจํคทํแผนเพิ่เติมจากคํมือและเอกสารทางราชการที่อํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริมี รวมทั้งสืบคํนจากสื่อตํวๆ ซึง เว็บบงการมสํเสริมการปกครองส่วนทอํถึน เป็นคํน

1.2 การถํยทอคความรู

จากการศึษาวิจัยการถํยทอคความรูของคณการมการจํคทํแผน พบว่า เมื่อถึงห้วงเวลาในการจํคทํแผนพัฒนาทอํถึน อํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริจะมีหน่วสื่อเชิฏคณการมการจํคทํแผนคํละคณมาประชมที่สํนกงานอํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริ ซึงในการประชมในคํละคํจะมีการปริกษาหริอในการจํคทํแผนตามเอกสารที่อํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริเตรียมไว้ เป็นการประชมพิจารารํงแผนพัฒนาหริอมีการปรึบปรุจแผนพัฒนา คํถึไม่ได้ลํกคึในรายละเอียดทํคใดนํก ซึงในคํละปีจะมีการประชมไมเกิน 2-3 คํรึซึงถึอว่า น้อยมาก ไมสามารถทํให้คณการมการจํคทํแผนมีความรูความเขํใจในการจํคทํแผนได้

1.3 การนํความรู้ไปซึ

จากการศึษาวิจัยการนํความรู้ไปซึในการจํคทํแผนในปัจจุบัน พบว่า ผู้ที่นํความรู้ไปซึในการจํคทํแผนพัฒนาทอํถึนเป็นเจํานํที่ของอํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริทํคณั้ ทังนี้ เพื่อใหแผนพัฒนาเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจํคทํแผนพัฒนาของอํการปกครองส่วนทอํถึน พ.ศ. 2548 ส่วนคณการมการคณอื่นๆ จะทํคณั้ที่เพิ่จํรวมพิจารารํงแผนทํคณั้ ซึงในการพิจาราคํละคํรึก็จะให้คณเห็นชอบกับรํงที่ทางเจํานํที่เสนอมาค

1.4 ผลที่เกิถึน

จากการศึษาวิจัยผลที่เกิถึนจากการจํคการความรู้ พบว่า เจํานํที่ของอํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูรินํความรู้ไปซึในการจํคเตรียมข้อมูลและรํงแผนพัฒนา เพื่อเตรียมเอกสารสำหรับประชมพิจารารํงแผนพัฒนา ส่วนคณการมการจํคทํแผนพัฒนาทอํถึนที่เป็นบุคคการภายนอกมีบทบาทเพิ่จํรวมพิจารารํงแผนพัฒนาทอํถึนตามเอกสารที่เจํานํที่อํการบรหการส่วนคํบลบ้านส่วนคณการมการสนับสนุนการจํคทํแผนพัฒนาอํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริไมคํยมีบทบาทในการจํคทํแผนทํคใดนํก ส่วนใหญ่ผู้ที่ที่มีหน่วที่โดยตรงในการจํคทํแผนจะเป็นผู้จํคทํเกิอบทังหมด จะทราบเพียงว่าซํงไหนจะมีการจํคทํแผนทํคณั้ ส่วนการบวการจึ้นคณในการจํคทํ เจํานํที่ผู้ริบคิชอบในการจํคทํแผนจะเป็นผู้จํคทํ ซึงการมการส่วนใหญจะไม่เขํใจเรื่งการจํคทํแผนทํคใดนํก ทางคณการมการจึ้มอบให้เจํานํที่ผู้ริบคิชอบจํคทํเพียงผู้เดียว คังนั้ แผนพัฒนาของอํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริ จึ้เป็นแผนที่ขาดการรํวมคิรํวทํ

2. ปัญหาและอุปสรรคของ การจํคการความรู้เรื่งการจํคทํแผนพัฒนาทอํถึนของคณการมการจํคทํแผนพัฒนาทอํถึน ในเขตอํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริ อํเภอเลิสงสา งหวัดนครราชสีมา

2.1 การแสวงหาความรู้

จากการศึษาวิจัยเกิยวกับปัญหาอุปสรรคในการแสวงหาความรู้ พบว่า คณการมการส่วนใหญ่ไมกระตือรือร้นในการหาความรู้ ขาดการประชาสั้พันธ์แหล่งความรู้ และที่สำคัญคณการมการส่วนใหญ่ไมได้รับการสนับสนุนให้เขํารบการฝึกอบรม ทังนี้เนื่งจากอํการบรหการส่วนคํบลบ้านราชภูริไม่ได้จํคการอบรมสำหรับคณการมการจํคทํแผนพัฒนาทอํถึน และมีเพียงหน่วงานภายนอกที่จํคอบรมเกิยวกับการจํคทํแผนพัฒนาทอํถึน คํเนื่งจากการเบิกลํค่าใ้จ่ายในการฝึกอบรมให้เกคคณการมการที่เป็นบุคคการภายนอกมีความขุ่งยาก จึ้มีเพียงนายกองคํการ

บริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เท่านั้นที่มีโอกาสเข้ารับการอบรม

2.2 การถ่ายทอดความรู้

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการถ่ายทอดความรู้ พบว่า เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ไม่มีกระบวนการหรือสื่อต่างๆในการถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับการอบรมมา เช่น การอบรมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คู่มือสำหรับคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น มีเพียงการนำความรู้มาจัดเตรียมเอกสารแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามระเบียบฯ และการพูดคุยกัน และตอบคำถามในที่ประชุมของคณะกรรมการจัดทำแผนเท่านั้น จึงไม่เพียงพอที่จะทำให้คณะกรรมการจัดทำแผนมีความเข้าใจได้

2.3 การนำความรู้ไปใช้

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำความรู้ไปใช้ พบว่า คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการจัดทำแผน คณะกรรมการจึงไม่ได้ใช้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนา คณะกรรมการจัดทำแผนส่วนใหญ่มีบทบาทเพียงแค่ปฏิบัติตามที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนบอกและพิจารณาวางแผนพัฒนา แต่ก็แค่เพียงให้ความเห็นชอบเท่านั้น

2.4 ผลที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาผลที่เกิดขึ้นปัญหาและอุปสรรคของการจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ พบว่า คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน จึงทำให้แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ที่ผ่านมาขาดประสิทธิภาพ โดยวัดจากการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา มีการนำโครงการไปปฏิบัติจริงไม่ถึงร้อยละห้าสิบของโครงการทั้งหมดที่

บรรจุอยู่ในแผนพัฒนา ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการบรรจุโครงการที่ไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และขาดการประเมินศักยภาพขององค์การในด้านสถานะทางการคลัง

3. แนวทางเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

3.1 การแสวงหาความรู้

จากการศึกษาแนวทางการเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการแสวงหาความรู้ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ควรจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ระเบียบ กฎหมาย ขั้นตอนในการจัดทำแผน และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำแผนให้แก่คณะกรรมการจัดทำแผน และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาฝึกอบรมให้ หรือส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการจัดทำแผนเข้ารับการฝึกอบรมกับหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดทำคู่มือสำหรับคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำความรู้มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีศักยภาพ ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน

3.2 การถ่ายทอดความรู้

จากการศึกษาแนวทางการเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการถ่ายทอดความรู้ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ควรจัดให้มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการจัดการอบรมเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน และขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้สื่อที่ทันสมัย เข้าใจง่าย เช่น การใช้โปรเจ็คเตอร์ ประกอบการบรรยาย พร้อมทั้งจัดทำเอกสารหรือคู่มือที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนทั้งหมดแจกให้คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกคน เพื่อให้คณะกรรมการได้ศึกษา และใช้ในการ

ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป พร้อมทั้งมีการประเมินความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย

3.3 การนำความรู้ไปใช้

จากการศึกษาแนวทางการเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการนำความรู้ไปใช้พบว่า คณะกรรมการจัดทำแผนต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายและขั้นตอน โดยคณะกรรมการต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำทุกขั้นตอน เพื่อที่คณะกรรมการจัดทำแผนจะได้เข้าใจในกระบวนการขั้นตอนต่างๆ อย่างถ่องแท้ และที่สำคัญควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำแผนทุกขั้นตอน เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่

3.4 ผลที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาแนวทางการเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านผลที่เกิดขึ้น พบว่า คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ มีความเห็นตรงกันว่า เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และสามารถนำความรู้ที่นำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ จะส่งผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ทุกด้าน สามารถนำมาปฏิบัติแล้วแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง และเมื่อนำโครงการในแผนพัฒนามาจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก็จะสามารถนำโครงการในแผนพัฒนาสามปี มาปฏิบัติได้จริงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของโครงการทั้งหมด และสามารถเพิ่มระดับความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นขึ้นทุกปี

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1.การจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ไม่มีการจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจำแนกตามองค์ประกอบในการจัดการความรู้ 3 ส่วน ดังนี้

1)คน (Man) คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2)เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology-IT) ไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทในการจัดการความรู้ มาใช้ในการจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งเทคโนโลยีในการสื่อสาร (Communication Technology) เทคโนโลยีการทำงานร่วมกัน

(Collaboration Technology) และเทคโนโลยีในการจัดเก็บ (Storage Technology)มาใช้ในการจัดการความรู้

3)กระบวนการจัดการความรู้ มิได้ขั้นตอนของกระบวนการจัดการความรู้ที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาของความรู้ ทั้ง 7 ขั้นตอน ซึ่งได้แก่ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและการแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้และการนำไปใช้งาน

2.ปัญหาและอุปสรรคของ การจัดการความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ไม่ได้จัดให้มีการส่งเสริมความรู้แก่คณะกรรมการ และไม่มีกระบวนการจัดการความรู้ที่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.แนวทางเสริมศักยภาพการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา พัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน ราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า คณะกรรมการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเห็นว่าควรจัดให้มีการอบรม
และส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่
คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ
บริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ พร้อมทั้งจัดทำเอกสาร
คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสำหรับคณะกรรมการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้
ความเข้าใจและสามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การจัดการความรู้เรื่องการจัด
ทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา ทำให้
ทราบข้อเท็จจริงซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ส่วนใหญ่ไม่มี
ความรู้และไม่เข้าใจการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงมี
บทบาทเพียงการร่วมพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น
เท่านั้น ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปซึ่งเป็น
คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นผู้ที่มี
บทบาทและหน้าที่ในการจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามขั้นตอนตาม
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ
แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548
จึงส่งผลทำให้ประสิทธิภาพของการจัดทำแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ ที่ผ่านมามี
ประสิทธิภาพต่ำและมีแนวโน้มจะลดลงเรื่อยๆ โดย
พิจารณาจากการนำโครงการจากแผนพัฒนาตำบลมา
ปฏิบัติ

ข้อค้นพบจากการศึกษา พบว่า
คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ

บริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ ไม่มีการจัดการความรู้เรื่อง
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นไม่มีความรู้และไม่เข้าใจการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงไม่สามารถจัดการความรู้เรื่อง
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ซึ่ง ประเวศ วะศรี ได้
ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ ว่าหมายถึง การ
จัดการให้มีการค้นพบความรู้ ความชำนาญที่แฝงเร้นใน
ตัวคน หาทางนำออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตกแต่งให้
ง่ายต่อการใช้สอยและมีประโยชน์เพิ่มขึ้น มีการต่อยอด
ในสิ่งเดิม และใช้ได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง
และกาลเทศะยิ่งขึ้น มีความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมเกิดขึ้น
จากการเอาความรู้ที่ไม่เหมือนกันมาเจอกัน ข้อสำคัญ
ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของคน ทั้งหมดที่ร่วมใน
กระบวนการ ก่อให้เกิดปัญญาร่วม (Collective
Wisdom) ทำให้แก้ปัญหาหรือพัฒนาในเรื่องยากๆ ได้
สำเร็จ ดังนั้น หากมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ทั้ง
3 องค์ประกอบ ได้แก่ คน หมายถึงคณะกรรมการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทคโนโลยีสารสนเทศ และ
กระบวนการจัดการความรู้ จะส่งผลดีในการพัฒนา
ศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ
บริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษานี้สำเร็จสมบูรณ์ได้
ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.วิฑูรย์ จารัสพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการ
ศึกษาวิจัย พร้อมทั้งยังช่วยเหลือตรวจสอบข้อบกพร่อง
และชี้แนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้การศึกษาวิจัยเสร็จ
สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และ ขอ
กราบขอบพระคุณคณาจารย์วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่านที่ได้เมตตากรุณาประสิทธิ์
ประสาทถ่ายทอดวิชาความรู้

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ และคณะกรรมการ
สนับสนุนการจัดทำแผนจัดทำแผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนตำบลบ้านราษฎร์ อำเภอสว่าง จังหวัด

นครราชสีมา ทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูล และเข้าร่วมการ
สนทนากลุ่ม ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ
ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ องค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านราษฎร์ที่ได้อนุมัติทุนการศึกษา และขอบคุณเพื่อน
นักศึกษารวม. รุ่น 7 ศูนย์นครราชสีมา ที่คอยช่วยเหลือ
ห่วงใยและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้
จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นแนวทาง
ในการเสริมศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ประเวศ วะสี. (2548). **การจัดการความรู้: กระบวนการ**

**ปลดปล่อยมนุษย์สู่ศักยภาพ เสรีภาพ และ
ความสุข.**

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและ

**ประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ,**